

stro, reliquo corpore nigram, & cibus in-
utilem.

Syrupa, oliuæ condiendæ genus est Colu-
mellæ. Nunc succos herbarum Syrupos
uocant in officinis.

σύρυγξ ἱερὰ, id est, sacra fistula.

S Y S

Systole, est contractio sensum non mouēs,
quæ ratione & consequentia deprehenda-
tur. Galenus de Definitionib. Vel,

συστολή, arteriæ submissio & contractio.

T A B

TAbani, generis insectorum. Plinius
libro. ii. capite. 33.

Tabes, Latinorum uox latius pa-
tet, ut inquit Vergilius, quæ Græcorum φθί-
σις. Hi enim hac uoce tantum utuntur, cū
quibus a capite in pulmonem descendens
destillatio eos exulcerat, febris fit, & fre-
quens tussis est. Latini uero, nō tantū hoc
mali genus Tabem dicunt, sed quam Græ-
ci ἀτροφίαν, & καχεξίαν appellant. Qua-
rum prima illa fit, quoties corpus non ali-
atur, decedentibus semper aliquibus, nullis
uero in eorum locum succedentibus. quo
malo affectos Plinius semper uocat, qui ci-
bum non sentiunt. Secunda uero illa, cum
malus corporis habitus est, ideoque omnia
alimenta corrumpuntur. Quod fere fit, cū
longo morbo uitata corpora, etiam si illo
uacant, refectioem tamen non accipiunt.
Principiumque subeuntium aquarū malum
corporis huiuscemodi habitum esse, testa-
tus est Paulus Aegineta. Et quoniam tria
hæc mala summa semper macies sequitur,
ideo Latini communi Tabis appellatione
omnia indicarunt. Græci diuersis, pro-
priisque, in singulis generibus uocibus usi,
singula certius docuerunt. φθίσις dicta est
a Græcorum uerbo φθίνειν, id est, diminu-
ere. Vnde & autumnium φθινόπωρον uo-
cauerunt, quod eo tēpore poma, fructusque
omnes, & folia quasi mortis quadam simi-
litudine paulatim decidant. Quinetiam in
numerandis ex lunæ luminibus mensum
diebus, eadem gens tertie Decadis dies sic
quondam numerabat, ut πρώτη φθινόμο-
σου, sicque deinceps, id est, prima diminuen-
tis se mensis, id est, lunæ dicerent, propria
eius uerbi uī in eo fidere utentes: quod a
plenilunio quotidiana luminum diminuti-
one, usque ad nihilum & tenebras decrescit.

Vicinitate nominis facilis quoque lapsus
est in dictione φθίν, quod & ipsum maciē
signat: sed ex alia causa, priuatim ad eam
maciem, diminutionemque contracta, quæ ex
hulcere, perpetuaque eius uomica fit. Quo
malo quoties corpus tebescit, φθόνυ Græci
id dixerunt.

Tabes, etiam arborum morbus, apud The-
ophrastum lib. 4. cap. 17.

Tabulata in arboribus sunt ordines ramo-
rum, de quibus ait Poeta, Assuescant sum-
masque sequi tabulata per ulmos. Quem lo-
cum enarrans Seruius, ait, Tabulata sunt
rami effusiores, & in plana tendentes, non
ad altiora crescentes. Sunt in arborib. ima
& summa tabulata ramorum. Plinius do-
cet, tabulata ulmorum ab octauo pede al-
titudinis dilatari collibus, siccisque agris, a
duodecimo in campestribus & humidis.
Columella lib. 5. cap. 4.

T A C

ταχῆα τῶν πινόμενων διεξόδος, unde & τα-
βάτης nuncupatur, uelut transitus, ἀπὸ
τῶ διαφαινεῖν.

Tactus. Lege, Sensus sunt quinque.

Tactus fit ab eo qui corpus contingit. Vn-
de spiritales comprehensiones fiunt.

Tacuinus appellant, ni fallor, Italico idio-
mate, tabellas, siue tesseras. Redegit in
huiusmodi Tacuinus fere totam medici-
nam Eluchasem, et Buhahlyha Arabes.

T A L

Talassinus color. Lege, Color uarius.

Talæ, scissiones sunt lignorum, & præ-
segmia.

Talentum Atticum, sexdecim (inquit Pli-
nius) sestertia ualebat, hoc est, pondo qua-
draginta. Aegyptium pondo octuaginta;
in quibus tamen haud scio an sit error nu-
meri. Cleopatra pondo centū uiginti quin-
que talentū facit, hoc est, sestertiorū quin-
quaginta, quanti stipendium tribuni mili-
taris fuit. Aphricanus talentū omne pon-
do sexaginta tradit, propter quod Græci
per literam, ξ, decussatā, præsectamque obe-
lo, intelligunt talentū, quod nota ea nume-
rum sexagenarium significet. Qui uero li-
bræ, hoc est, pondo, apud alios maiores, a-
pud alios minores sunt. Hinc efficitur, ut
talenta quoque non idem ubique ualeant. Pol-
lux, Talentum, inquit, pro aureis nummis
tribus imputabatur. Nummus aureus pro-

drachmīs duabus atticis. Homero certe parua res uidetur talentum fuisse, apud quē in cursu certamine tertius lebetem, quartus duo auri talenta retulerūt. Erant ergo talentorū multa nomina: Ptolomai-cum, Syrium, Tyrium, Antiochenū, Atticum. Pondere quidem parī omnia, sed ad nummum collata differunt. Atticum Tyrio æquale, sed plus quadruplo ualens quam Ptolomai-cū: sesquitertio quam Syriacum, Antiochenūq; Aphricanus hæc. Aelianus Babylonicum talentum duo mi-lia & septuaginta minas Atticas fuisse tradit. Vitruius quoq; de talento uariat. Strabo & Euboicum celerrimum.

Taleolæ, herbarum quadratæ incisiones, dum in sole sunt desiccatae.

Tali in homine non sunt: & si tibiærum pro-cessus imi, qui Malleoli dicuntur, talorum nomina acciperunt: unde Talaria dicta sunt. Simileq; in cane est, quod & a M. Varrone Talus dicitur.

Taliaginæ, hoc est, ex talia arbores confe-ctæ, cuius materies odorata est, nec teredi-nē sentit. Fasciis tiliaceis fasceabatur An-toninus, ut rectus incederet. Ex Tiliæ mē-branis tenuissimis fiunt coronæ, uel coro-narum ornamenta, Phyliræ uocantur: de quibus aliubi plura. Columella libro. 12. capite. 45.

Talpa, inter abscessus numeratur, a barba-ris atheromatis, & meliceradum species.

Talus, Astragalus suillus, in hominibus Malleolus.

T A M

Tamarix, est quam & Myricen uocāt, quæ ad lienem præcipua est, si succus eius ex-pressus in uino bibatur: adeoq; mirabilem eius antipathiam contra morbū hūc uiscerum faciunt, ut affirmant, si ex ea factis al-ueis bibāt sues, sine liene inueniri: & ideo homini splenetico cibum, potumq; dant in uasis ex Tamarice factis. Vulgus infe-licem eam arborem uocat, quoniam nihil ferat, nec feratur unquam. Columella lib. septimo, capite decimo.

Tamarix. Lege, ἐρείκα.

Tamarice, Vide, Myricen.

T A N

Tanachion, Coniza, apud Dioscoridem li-bro tertio, capite. 135.

Tanacetum, altera species Artemisæ, alio

nomine Athanasia. Teut. Reynfarn.

Tanagrīci, a Tanagri ciuitate Bæotiæ, quā Homerus uocat γαίαν: quæ & prius, ut docet Stephanus, uocabatur ποικανδρία.

Tanagrīci galli, autore Varrone, sunt sine dubio pulchri, & ad præliandum inter se maxime idonei: sed ad partus sunt sterilio-res. Plinius de gallis gallinaceis loquens, ait: Patrias nobilitauerūt Rhodum ac Ta-nagrā. Tanagrae meretricis meminit M. Tullius. Colum. lib. 8. cap. 2.

Tantalitis, Lithospermon, apud Dioscori-dem lib. 3. cap. 159.

T A R

Tarandus, in Scythia gignitur, magnitudi-ne tauri, pelle uersicolore: ex qua scuta Schytæ faciunt, ferro impenetrabilia. Aeli-anus, Plinius, & Aristoteles.

τάραξις ὀφθαλμῶν, humiditas oculi, simulq; cum rubore præter naturam calor, non ex intrinsicis causis facta, sed foris aduenien-te causa aliqua, ueluti sole, puluere, oleo. His enim omnibus τάραξις, id est, per-turbatur oculus. Differt ab ophthalmia, quæ absq; manifesta causa fit.

τάρρακομητικόν, emplastrum, sic a glutinan-do dictum. Celsus lib. 5. cap. 19.

Tarantulas, Hermolaus Barbarus stellio-nes eas interpretatur, qui in Italia reperi-untur. Sunt & Apulorum Tarantulæ in agris, phalangiorū fortasse generis, uene-ni presentanei.

Tarcon, uulgo Draconem herbam uocāt.

Tardantes figuræ febrium uocātur, ubi tar-dius pro solito more febris subinde redit.

Tarentinæ oues. In genere ouium summa dignitas fuit Tarentinis ouibus, quæ pro-pter bonitatem lanæ pellibus integebantur, ne lana inquinaretur. Hinc Plinius no-ster, id ouium genus elegantius uocat te-ctum, cū operimento tegetetur. Et a Var-rone Pellitæ nominantur. De quibus in-tellexit Horatius illo sapphico uersiculo, Dulce pellitis ouibus galesi Flumen. Igi-tur cū Tarentinum pecus sit ex omnibus mollissimum, maximeq; hirtum, hoc est, la-nigerum, atq; uillosum, nullamq; domini aut magistrorum inertiam sustineat, desy-derat curam maiorem, & rationem longe aliam in pastione, quam faciat reliquū ou-i-aricum pecus. Illud adnotandum, Taren-tum, Sabinorum lingua, molle significari.

T A

Vnde quidam Tarentinas oues, & nuces dici autumant, quia sunt molles. Hinc Horatius optimo epitheto uidetur dixisse, & molle Tarentum. Ouium Tarentinarum, tanquam elegantissimarum meminit Plautus in Truculento, his uerbis, Argentum meo qui debebat patri. Qui oues Tarentinas erat mercatus, de patre querit patrem. Columella.

Tarentinum porrum. De hoc Epigramatista, Fila tarentini grauius redolentia porri, Edisti quoties oscula clausa dato. Columella lib. 8. cap. 11.

Tarentina nux, dicitur a mollicie corticis, eo quod uix atrectata frangatur.

τάριχα oua. Lege, ὠτάριχα.

ταριχένω, muria condo, Lucian. in Lucru. νεκρούς ταριχένει ἀιγύπτιο.

ταριχοπώλο, id est, Salsamētarius. Huiusmodi deos quosdam facit ἡ καπήλους, id est, Caupones Lucianus in Toxari.

ταρσός, pars ea palpebre, unde pili exoriantur: dicti Blepharides.

τάρσος, superioris pedis pars.

Tarsus, montis in pede anterior pars, ab digitis etiam, apud Homerum.

Tarum. Lege, ἀγάμοχομ.

Tarum, aromaticus, & odoriferus frutex. Plin. lib. 12. cap. 20.

T A S

Tasis, picis genus crudum, in defrutum Neopolitanum addi solitum.

Tassus, mustela, eius generis, quae alio nomine uocatur Meles, Aelianus.

T A T

Tatyris, idem quod Phasianus.

T A V

Taura, sterilis uacca.

Taurion, Lychnis coronaria, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 113.

Taurocolla, gluten uulgatum, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 100.

Tauroceros, Tribulus, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 17.

Taurum. Lege, Sutura.

Taurus apocathemenes, Lychnis agraria, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 114.

Taurus. Lege, Orron.

T A X

Taxa. Lege, Laurus taxa.

Taxus, apud Dioscoridem libro. 4. cap. 83.

Taxus similax, a quibusdam Thymion, apud

T E

Dioscoridem libro sexto, capite. 12.

T E C

τεκεδών, tabes, corruptio, caries, quae interdum accidit ossi, ut inquit in. 3. Method. Galenus.

τεκμαρσις, est quae per τεκμήριον fit cognitio. τεκμήριον autem appellant ueteres syllogisticum signum, non autem simpliciter signum omne. Autor Galenus libro. 1. de ratione uictus in morbis acutis.

τεκμήριον quid sit, require in dictione τεκμαρσις

Tecolithos, Iudaicus lapis: sic dictus, quia calculos absumat: quod ab Galeno falsum existimatur.

Tectum pecus dicitur, ad differentiam Colonicum: appellatum tectum, quod operimentis regeretur. Item,

Tectum pecus, id genus ouium signat, quod propter lanitij elegantiam operimentis tegitur, & ob id Tectum pecus nominatur. Horatius id genus oues Pellitas appellat illo sapphice uersiculo: Dulce pellitis ouibus galesi Flumen. Columella libro septimo, capite secundo.

T E G

Teganites, placentula in sartagine coquitur ex oleo.

Tegere uites, significat ex folijs palmarum cōtextas adhiberi solitas ad uineam adumbrandam per cynocaumata: sic enim uocantur calores aestuosi Caniculæ. M. Varro appellat Tegeticulas canabrinas, ex canabi factas. Colum. lib. 6. cap. 3.

Tegulae deliciares, a delicato tigno dictae. Has alij Colliciares uocant.

Tegumē balani, id est, praeputiū, a quo dempto & praefecto, Iudaei Apellae dicti sunt.

T E L

Telamones aues. Lege, Porphyrides.

τελεφίον ἔλκ, uide in χειρώνειον ἔλκ: & apud Plinium lib. 25. cap. 6. Et in Chilibus Erasmi, prouerbio, Chironion ulcus. Vbi nota, quod corrupte in Auicenna legitur, Charonis ulcus.

Telephium, aliqui syluestre Semperuiuum appellant, ut inquit Dioscorides, herba syluestris Portulacae similis. Dio. li. 2. ca. 207.

Teline, Cytisus, apud Dioscoridem libro 4. capite. 114.

τέλιον ἐλαιον, unguentum ex Foenograci confectio.

T E

Telephion, Portulaca syluestris.

τέλις, id est, Fœnugræcum.

Telinum, e Silicula, id est, Fœnugræco nomen habet, in Telo insula etiam Menandri temporibus celeberrimum.

Tellinæ. De Tellinis in hanc fere sententiam Barbarus. Qui Tellinas, inquit, interpretantur in Martiali Poeta, mytulos, improprie locutos arbitror. Cū aliud genus mytulos, aliud tellinas autor. Diosc. cōstet. Athenæus certe Mytulos a Romanis uocari eas existimat. Sunt qui Tellinas, & Crenia, id est, pectunculos idem esse iudicent: a celeritate crescendi nominatas, ὅτι τάχιστα γίνονται τέλειαι, hoc est, ocyllime perficiuntur: quod Aristoteles tam pectunculis, quam purpuris tribuit commune. Anno enim magnitudinem totam implent. Plinius certe medicinas quæ hic de Tellinis redduntur, ad uerbū fere pectunculis adscripsit. Tellinas ad Canopū in Aegypto frequentes esse narrant, quarum tenuiores, exilioresq; Basilicas, hoc est, regias appellant: his dulciores esse fluuiatiles e Nilo. Romæ circumferuntur pusille quædam conchulæ, quas qui uendunt, Tellinas prædicant. Hæ uulgaribus conchis minores & leuiores sunt, & candidæ, nec striatæ: quas Veneti piscatores a capparibus similitudine Capparoculas appellant.

τελλίαι, genus Conchyliorum.

T E M

Temperamenta omnium partiū corporis, lege apud Galenum de Temperamentis libro primo, a fine statim ex editione Basilien. fol. 14. & se.

Temperantia. Lege, Virtutes corporis.

Temperies inæqualis uocatur, cum eodem tempore, simul & semel, corpus simul frigidum est & calidum, simul & humidum & siccum, etiamsi id impossibile esse uideatur. Galen. lib. de Morborum causis.

Temporius, tempestiuus, maturius, citius, aduerbium est: cui opponitur, serius. Hinc illud Nasonis: modo surgit eoo Temporius cœlo, modo serius incidit undis. Columella lib. 8. cap. 4.

Tempus, est numerus primi motus, secundum prius & posterius.

Tempus. Quo tempore quælibet arbores & ligna sint cædenda, lege apud Victruuium libro secundo, capite. 11.

T E

T E N

Tenacia, siue lenta sunt, quæ cum liquida, molliaue sunt, protrahi possunt. 4. Mete. capite nono.

Tendones, nerui, quos & ἀπονευρώσεις, id est, a neruis ortos cognominant, latentes in musculis ipsis. Galenus libro primo de locis affectis. Tamen libro secundo capite primo uniuersum neruosum genus in unam appellationem cogens, tum uincula, tum tendones uocat: quippe ex ijs per carnem dispersis, musculorum essentia consistit. Vide Galenū libro de motibus Musculorum.

Teneiensis, in Tenei maris ora collecta purpura.

Tenesmus, assidua desidendi est cupiditas, inferioribus partibus accidens affectus, & ipsi recto intestino, ut inde multæ fiant desidendi uoluptates, & pauca recrementa eijciantur.

Teneotica charta, a uicino loco, pondere iam non hæc uenalis.

τενιά, mollis fascia.

Teniæ, & Tineæ. Vide, Latilumbrici.

τένιον, neruus, a calcaneo.

Tenontagra, τερόντων, distentio.

τένοντες, τὸ τραχήλῳ τὰ ὀπίθην, id est, colli posteriores partes, habent enim ij in ea parte usum, ut in flexu capitis alter semper intentus, ueluti centrum caput sustineat, alter uero motum illidat.

Tensiuus dolor uocatur, quod extensionis sensum membris inducit.

τενίδες, Lege, Sepias.

τεντεία, uoracitas. Philoxeni & Pythilli uoracitatem, uide apud Athenæum libro primo Dipnosophistarum.

Tentigo, ad coitum prurigo.

Tentio, affectus intestini recti eandem habens causam & dispositionē, quam in difficultatibus intestinorum suscipit. Vocatur & ea tentio, cum cacare appetimus, & continue tamen extergimus: qui affectus mulieribus utero gerentibus, facit abortum, ut inquit Galenus libro septimo Aphor. 27.

T E P

τέπιγες, Cicada.

τέφρα, id est, cinis.

T E R

Teramis, Vide, Orron.

T E

Terebratione, id est, illius insitionis quæ fit cum terebra. De qua sic inquit Cato: Terebra uitem quam inferere uoles pertundito: eo duos surculos uitigineos, quod genus esse uoles insertos, obliquos arcito ad medullam. &c. Colum. lib. 5. cap. 9.

Teredines, uermes sunt in ligno nascentes, a terendo dicti: siue a græco. Nam & Græci *τερεδῶνας* uocant.

τερεδῶν, id est, caries, litera abundare uidetur, quippe quod a tremate, id est, foramine dictum creditur, perinde ac si tredo quædam, id est, foratio sit. Oritur autē, ubi acres humores ossa rodunt.

τερηδονίζω, sentio teredinem.

Termes, termitis, ramus ab arbore recisus.

Termenthinę loco, quæ olim ex Chio optima afferebatur, hodie utimur Peucina & Laricea resina.

Terminalis, syluestris Cannabis, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 166.

Termites sunt ramuli arborū, maxime oliuarum: ut Porphyrio docet, enarrans illud Horatianum: Nunquā fallentis termes oliuæ. Aulus Gellius ramusculos palmarum, Termites appellat his uerbis: Spadica dorici auulsam e palma Termitem cū fructu. Item, quoniam Termes palmæ ex arbore cū fructu auulsus, Spadix dicitur. Columella lib. 7. cap. 9.

Terminalium, id est, Enula campana.

Ternarios scrobes appellant quoquo uersus pedū triū, sicut quaternarios quoquo uersus pedum quatuor. Columella libro 11. capite. 2.

Terophonon, Aconitum, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 80.

Terra glutinosa, Gyps.

Terra Ampelitis, in Seleucia iuxta Syriam nascitur, bitumini simillima. Dioscorides libro. 5. cap. 172.

Terra Chia, apud Dioscor. lib. 5. cap. 165.

Terra Cimolia, est apud Dioscoridem lib. 5. capite. 167.

Terra Erethria quę sit, uide in Dioscor. lib. 5. capite. 162.

Terra fornacū, eiusdem cum usta effectus. Lege Dioscor. lib. 5. cap. 170.

Terra Lemnia, id est, e Lemno insula: eius iuuamenta lege apud Dioscoridem lib. 5. capite. 104.

Terra Lemnia hodie non habetur, De hoc

T E

consule Herbarij nostri tomum secundum in locis diuersis. Lege, Lemnia terra.

Terra Melia, colore cinerea, Erethriam imitatur, aspera tactu. Dioscorides libro quinto, capite. 171.

Terra pingitis, colore Erethriæ similis, grā dioribus tantum glebis, Dioscorides lib. 5. cap. 168.

Terra Samia, apud Dioscoridē libro quinto, capite. 163.

Terra Selinusia, lactei coloris est. Vide Dioscoridem lib. 5. cap. 166.

Terra Smectis, eadem quę & Cimolia apud Pollucem.

Terra usta, id est, terra fornacum.

Terra omnis. Vide Dioscor. lib. 5. cap. 161.

Terræparine, Anemone.

Terræ intestina, uermes terrestres.

Terræmotus uocatur, cum flatus aduena, introrsus in terrę caua irrumpens, deinde exitu omni inclusus, intus sese uersando, ingenti ui terram quatit, nequicquam exitum queritans, ex quo fit terrę illa concussio & tremor.

Terrigena. Lege, Cochlea.

Tertiatio, oleum tertię pressuræ, sicuti iteratio, oleum secundæ pressuræ. Columella lib. 11. cap. 49.

Tertiatur dodrante. Familiare est Columellæ, assis nomine totum significare, & consequenter per uncias intelligere partes: sicut nomine dodrantis intelligi uult nouę partes unius operę sufficere ad tertiandū agrum, id est, ad tertiam arationem in singula iugera peragendum. Columella lib. 2. capite. 4.

T E S

Tessalata tunicæ, uestis genus. Plin. lib. 35.

Tessiculata, Mercurialis herba, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 201.

Testa, tam bellum ulceris nomen in capite, quam testudo est, barbaris protritum & frequens.

Testiculi sunt carnosus, & in minutissimas partes absecti, humidus, & calidi, concoctionem seminis in eius meatibus absoluunt.

Testiculus canis, Cynosorchis, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 142.

Testiculus satyri, Satyrium Erythronium, apud Dioscor. lib. 3. cap. 145.

Testas, *ὄσπακα* uocant Græci, Egit de Testis Dioscor. lib. 5. cap. 169.

Quoniam Gal. 2.
de apof. 1. carta
25 in fo. 14. C.
Lacina facit
quodammodo sicut
poma

Testudinem uocant barbari Medici tumor em mollem, uel non ualde durū, satis autē magnum, in quo pinguis materia, tunica quadam obiecta tenetur: quæ caluarię ita hæret, ut ipsam plerunq; uitiēt. Hanc non est dubium de numero esse abscessuum, & sub meliceride, uel atheromate contineri. Testudinum descriptionem uide apud Plinium lib. 9. cap. 10.

Testaceis puluinis fibulantur, i. alligantur, et quibusdam quasi fibulis coagmēta connectuntur. Fibulationes a Vitruuio dictæ conjunctiones fibularū in machinationibus. Diffibulare, est fibulam dissoluere: quod & Refibulare dicimus. Quāuis apud Eptagrammatistam id uerbū dicatur in re obscœna de fibula citharœdorū, & comœdorum, cuius cum mordacitate satyrica mentio est apud Poetas. Testacei autem puluini in pauimentis dicuntur coagmēta spicata, & loricationes, quibus ad regulā perfricantur, ut nullæ lacunæ insint. Et sunt quasi extantes cumuli. Item puluini sunt eminentiores parteis in areis agrorum, & quasi tori. Colum. lib. 1. cap. 6.

T E T

τέτανος, species spasmi, ubi in neutram partem riget caput & reliquū corpus, sed ueluti solidissimum, siccissimumq; aliquid inflexum, in motumq; recta riget. Item, Tetanus, est extensio & suffocatio omnium corporis musculorū & neruorū. Vel sic, Tetanus est conuulsio, cū in rectum collum trahitur, & maxillę & dentes stridore concutiuntur, neq; collum nuere, neq; renuere potest.

Tetanici sunt, qui musculis sunt rigentibus, ita ut se inflectere non possint.

τεταρταίζοντας, Dioscorides uocat quartanarios febricitantes.

τετραπυμένα, id est, curata uocant emplastrum, cum ex seuo, puto omnes membranulæ diligenter exemptæ sunt ex alio medicamento. Celsus lib. 5. cap. 19.

Tetradix. Lege, ετέικα.

Tetragonia. Ibidem.

Tetralix. Ibidem.

Tetragnathus, species est Phalangij, subalbida, pedes scabros habens, & iuxta caput eminentias duas: unam rectam, alteram latam: ut existimes eum ora quidem habere duo, maxillas autem quatuor, et lineam

per os equalem. Aecius libro. 13. cap. 17. Tetrapelyrades, locustæ uocatae sunt ab Ionibus, forte a numero pennarum.

τετραφάρμακον, emplastrum, sic dictū est, quod ex quatuor rebus componitur, pure mouendo: quonon aliud melius. Celsus libro quinto, capite. 19.

τετραφάρμακον, id est, Moretum.

Tettaros, Phasianus.

τέττιγες, Cicadae.

Tettigonie, minores cicadę, magis canorę, Teucria, idem quod Teucrion, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 110.

Teucrion, præter alia etiam Chamędrys, apud Dioscor. lib. 3. cap. 111.

Teucris, idem quod Teucrion, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 110.

Teuthalis, Polygonium, apud Dioscoridē lib. 4. cap. 5.

Teuthos. Lege, Sepias.

Teuthrion, Polium montanum, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 122.

Teuthrion, Erythrodanum, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 161.

τεύτλον, Beta.

Teuxinon, Aristolochia longa. Dioscor. libro. 3. cap. 5.

T H A

θάλαμαι, interna foramina cerebri, per quæ cerebri redundantia excernitur.

Thalassia, Androsace, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 151.

Thalassion, Papauer corniculatū, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 69.

θαλασοκράμβη, id est, marina Brassica, aluum soluens.

Thalictron, cauliculum habet crassitudine Papaueris, ut inquit Plinius: Rutæ, ut Galenus, Cubiti, ut Dioscor. lib. 4. cap. 99.

Thallia, Capparis.

θάλλω, uerbum Græcum est, quod significat uiresco, & germino. Inde Thalli dicti stipites in cepis, & folliculi, quos uulgius uocat germina, quibus semen continetur. θάλλω Græci omne germinans appellauerunt. Attici maxime id in oliuis hac uoce nominant. Suidas ait, θάλλω dici κλάδιον, id est, ramum oliuę. Columella libro undecimo, capite tertio.

θάλλω, Oleę surculus. Thallos non oleagineos solū, sed rutigineos quoq; ramos nominat interdū. Sunt qui Sclauolas uocēt,

T H E

θαλία, summus, & adhuc crescens in arboribus & plantis coliculus, teste Theophrasto de caussis plantarum lib. 5.
θαλασόκραμν, Brassica marina.
 Thalassomeli, græce *θαλασόμελι*, temperatur equis portionibus, maris, & mellis. Cōfectionem eius lege apud Dioscor. lib. 5. cap. 13. Plin. lib. 31. cap. 5.
θάμνος σέρειος, ualidus frutex.
θαμνώδεις, fruticosa.
θανάσμα φάρμακα, quæ aduersantur his uenenis, quæ in cibo, potione uel sumpsimus.
θάνασμον φάρμακον, id est, mortiferum.
 Thapsia quid sit, uide apud Dioscoridem libro. 4. cap. 159.
 Thapsi, Atheniensium lingua Sinapi.
 Thapsia. Vide, Ferula.
 Thaspidion, Thlaspi.
θαυμασός, id est, Iris.

T H E

Thele, dicitur papilla, seu uberū apex. De qua similitudine fontium tubuli ab Varone in Rustica Papillæ dicuntur.
 Thelephonon, Aconitum, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 80.
 Theliphthoricon, Abrotonon, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 27.
 Thelipteris, Filix foemina, apud Dioscor. lib. 4. cap. 197.
θελπίδην, id est, Iris. Quanquam Vergilius *θαλπιδην* legi debere contendit.
 Thelygnon, Pſylli species, apud Dioscor. lib. 3. cap. 141.
 Thelychamnon, Abrotonon, apud Diosc. lib. 3. cap. 27.
θελύς. Vide, Papilla.
 Thelyteris, Tapsia, apud Dioscoridem lib. 4. capite. 159.
θελιας, uocant caseos foemineos, qui latiore sunt forma in Creta insula.
θεμεθλα, gulæ ipsius intima pars, aut uentris os appellatur.
 Themison, auditor Asclepiadis. Quæ inter initia scripsit a præceptore, illo mox recedente a uita, in sua placita mutauit. Primusq; Theffalo fundamenta iecit insanix suæ, ut inquit Galenus. Celebrauit etiam uulgarem herbam Plantaginem uolumine de ea edito. Scripsit item tardarū passionum lib. 3. Plin. lib. 29. cap. 1. lib. 25. cap. 7. Galen. Method. lib. 2. Alibi quoq; lib. 14. cap. 17. Autorem summū hunc uocat Plin-

T H E

nij Coelius Aurelianus libro primo in præfatione.
θημὸν διάχυσιν, animi laxatio.
 Thenar, manus portio interior, a magno digito usq; ad indicem digitū. A quibusdam etiam Ir. *θεναρ*, palma, uola. Est & in pedibus Thenar.
 Theobroton, Aizoum minus, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 92.
 Theodoretos Democratis quæ sint, & quomodo parentur, require ex Aecio sermone. 13. a fine libri.
 Theodorus Medicus, citatur ab Aecio sermone. 8. cap. 46.
 Theorema, siue speculatio, res est uniuersalis, medicinæ fini consequenter accommodata: uel axioma uniuersale, uel totam cōplectens medicinam. Vel,
 Theorema est huic contrarium quod cōtingens est, cuiusq; contrariū raro contingit.
 Theriston, id est, capillaceum, balsami arborum prima species.
 Theodoricon, Saladin. interpretatur, quasi a Deo datum: quod ipse uiderit.
θεομάντεις qui sint, require in dictione, *μαντικῆν* appellant.
 Theombroti, insignem in medicina peritiā, Ptolomeus rex Megalensibus sacris donauit centum talentis, propter seruatū Antiochum regem, Plinius autor libro septimo, capite. 37.
 Theon, de frictionibus corporis parū probe sensit quædam contra Hippocratem, quæ ab Galeno improbantur libro de Sanitate tuenda. 2.
 Theon, et gymnastes, et Medicus, ut inquit Galenus libro. 2. de Sanit. tuen. scripsit libros. 4. Gymnasticorum, uel de particulis exercitijs, ex quibus tertium edisserit Galenus de ictionum differentijs contra Hippocratem.
 Theophilus, insignis Medicus Galeni ætate, atq; ab eo etiam in ueneratiōe habitus. Recitat illius delirium exempli gratia libro de Symptom. differ. cum morbo correptus ex cerebro laborasset.
 Theophrastus ex Eresso Lesbi ciuitate, Aristotelis discipulus, & successor: sic dictus est, ab oris suauiloquentia, cum ante Tytamus appellaretur. Habuisse fertur discipulorum duo milia. Opera eius quanta nullius alterius a Diogene commemorantur,

Inter quæ sunt: libri sex Epitomes in Aristot. de Animalibus. Extant hodie tantum de Plantis, cōuersa Theodoro Gaza. De Lapidibus & Metallis. De Sudore. Item Metaphysica. Emerfit Alexandri Magni temporibus, ut inquit Plinius lib. 13. ca. 16. Excessitq; admodum senex, Autores: Suidas, Strabo, & Diogenes Laertius. Strabo lib. 13. Ex Eresso fuere Theophrastus, & Phanius, philosophi Peripathetici, & Aristoteli familiares. Theophrastus prius dictus est Tytamus. Nam Aristoteles mutato nomine, eum Theophrastum uocauit, simul priorem nominis absurditatem euitans, simul etiam studij facundiam significans. Aristoteles discipulos suos omnes eloquentes fecit, Theophrastum uero eloquentissimum.

Theosebius Medicus, citatur ab Actio lib. 9. capite. 49.

Therapentica, sic hodie perperam effertur a barbaris, pro *θεραπευτικά*.

θηρία, id est, animalia. Verum nunquam ea uoce usi sunt ueteres, præterquã in bestijs, & uenenatis ijs, quæ ictu, morsuue uenenū relinquunt, & in quo exiguo corpore, maxima nocendi uis regnat.

Theriaca, *διατεσάγων*, id est, ex quatuor tantum rebus constans.

Theriacen ueram hodie nō habent omnes officinæ, consensu omnium eruditorum: ut pulchre super eare Leonicens, & Mandardus. Interim tamen tam stupidus est mundus, ut prorsus decipit ubiq;. Plura super eare alias.

θηρίωμα, hylcus quod per se nascitur, & interdū hylceri ex alia causa facto superuenit. Color eius uel liuidus, uel niger: odor fœdus, multus, & muco similis. Ipsum hylcus neq; tactum, neq; medicamentū sentit, prurigine tantum mouetur. Celsus lib. 5. capite. 28.

Therion, ueteres Græci folium fici appella uerunt, ab asperitate.

θηρίον, quasi demersile. Sic Balsamum uocat Dioscorides lib. 1. fortasse, quoniam ob gracilitatem facile demetatur.

θηριότροφείον, locus ubi feræ aluntur.

θηριαντικά, ex calfactoriæ medicinæ.

θηριαντικός, calefactiuus.

Thermarum iuuamenta, require ex Victruuio lib. 8. per totum.

Thermarum rationem & originem, uariarumq; aquarum nomina, require ex eodē Victruuio libro. 8. per totum.

θερμαινόντα, calefacientia.

Thermæ albæ, uel Albumæ. Vide in dictione, Albæ.

Thermæ Caritanæ, ex calidiorib. Thermis celebres Italiæ quondã, ut inquit Aurelia.

Thermæ Cotylia, Italis olim in usu, teste Aureliano lib. 3.

Thermæ Lesbiæ, & Mytileniæ, attenuant corpora: conferūt quoq; ischiadicis, & hydropicis. Vide Galen. 4. Methodi.

Thermæ Nepesinæ, & ipsæ non postremæ olim habitæ Itatorum Medicis, ut inquit Aurelianus.

Thermæ Panthermæ, olim celebres in Italia Thermæ, autore Cœlio Aureliano lib. 2. capite. 1.

Thermæ Veseuine, olim ipsæ celebres, buccinatore Cœlio Aureliano loco predicto.

Thermæ Senanæ, in Italia olim in precio habitæ, teste Aureliano eodem loco.

θηριος ημερος, lupinus satiuus.

θηρωδύκτοι, a bestijs morfi.

Thesarica, hispanice Plantago.

Thesalus ille est, in quem Methodum suã direxit Galenus, homo iactator, & sui temporis Medicorum Alpha. Vixit etate Neronis, natus ex patre, ut inquit Galen. male lanas carpente, atq; in gynæceo educatus. Deleuit hic cuncta maiorū placita, & rabie quadam in omnis eui Medicos perorauit: uerum quali prudentia, quoue ingenio, æstimari uel uno argumento abunde potest, cum monumento suo in uia Appia iatronicem ipsam se inscripsit. Nullus histrionū par, inquit Plinius, ex quo de trigario comitatu regressus in publico erat. Artem ipsam sex mensibus promittebat: unde plures sibi discipulos breui comparauit. Neq; Geometria, neq; Dialectica, neq; Astronomia, neq; Musica, neq; ullius deniq; bonarum disciplinarū indigere eius disciplinæ studiosos dicebat. Hippocratis Aphorismis summo cū dedecore contradixit: palamq; concionabatur, Hippocratē & scripsisse, & propinasse egrotatibus noxia. Scripsit de Communitatibus librum unum. Item de Syncreticis librum unum. Epistolam ad Neronem unam. Medicinæ totius Methodum, Epistolas medicinales

T H I

decem. Præter ea, quæ a Galeno non commemorantur, Galenus in Therapeut. Plinius lib. 29. cap. 1. Fuit & alius Thessalus Hippocratis filius, ut affirmat idem Galenus Method. lib. 9.

Thespiana, medicamentum pectorale, apud Aecium fermi. 8. cap. 65.

Theudas, Medici nomen.

T H I

Thieldones, equorum genus.

Thieu, id est, electrum, teste Xenocrate, apud Plin. lib. 37. cap. 2.

Thimelæa, Vide, Granum gnidium.

Thinni, præcipua magnitudine. Inuenimus talenta. 15. pependisse, eiusdem caudæ latitudinem duo cubita & palmum. Plinius libro. 9. cap. 15. Hi pisces cum gregatim præter Italiam acti elabuntur, et Siciliam attingere prohibentur, in maiores incurrunt beluas, utpote, Delphinas, Canes, aliasque Balenis similes. Strabo lib. 1. fol. 18.

Thius, uel Thium, Astragalus, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 65.

T H L

θλάσις, id est, contusio caluæ, in interiorem partem impulsio, aut inflexio, concavitatem integra caluæ cõtinuitate tantam faciens, ut liceat in plumbeis, æneisque uasculis uideri, si foris percutiantur, atque illidantur.

θλάσις ὠτῶν, aurium contusio, aurium morbus, apud Paulum lib. 3.

Thlasma, id est; collisio, magna ex parte accidit in carne: quanquam nonnunquam & in osse uidetur euenire, idque maxime in pueris. Galen. lib. de Morborum causis. Igitur si partis ita affectæ externa facies integra permaneat, & in profundo sint multæ & paruæ diuisuræ, huiusmodi morbus

Thlasma, uel Thlasis, i. collisio appellatur.

Thlasma, Lege, Fracturarum ossium in capite.

θλάσματα, id est, fracturæ.

Thlaspiõn, id est quod Thlaspi. Lege, Thlaspi.

Thlaspis, herba est angusta, habens folia ad digiti magnitudinem, super terram iacentia: in summo scissa, subpinguia, uirgam tenuem duorum palmorum, adnascens quasdam paucas habentem, & circa totam ipsam fructum parum latum in extrema parte, in quo semen paruum simile Nasturcio, ad disci figuram, ueluti conuassatum, florem subalbum. Nascitur in uis & sepulchris. Semen est acris saporis,

T H O

Thlaspi ignota nostro æuo, etiam uoce est: mihi apud Ioannem Augustum Lauriensem Episcopum, uirum & doctrina, & prudentia, & quod magis est, religione celebrandum, degenti, cõperta herba est, quæ ueram Thlaspi esse puto. Cappadocæ tamen desyderat Galenus, colore ad nigrum accedente, maiorem Cretica, & ex quadam eius parte ueluti quassam, unde & nomen accepit. Galenus Thlaspiam uocat. Plinius libro. 27. cap. 13. Dioscor. lib. 2.

Thlasposis, secundum Hippocratem id quod Thlaspi.

T H O

Thoam, græce θῶαμ, Pollux lupo similem in uoce facit, qui cæcos pariat catulos, atque cum leonibus etiam congregiatur.

Thoas, luporum id genus est, procerius longitudine, breuitate crurum dissimile, uelox saltu, uenatu uiuens, innocuum homini: habitum, non colorem mutat.

Thorax, pars quæ a collo usque ad pudenda trunca protendit. Aristoteles libro primo de Anim. cap. 7.

Thorax, uenis, arteriarum, & neruis constat, respirationi accommodatus. Galenus libro de Definitionibus.

Thoracis sedem uocat Hippocrates superiorem uentrem a pulmone occupatam, quæ circumscribitur & ambit.

θώρακ ῥευματισμός, thoracis fluxiones.

θορράβ, Africarum lingua Raphanus.

T H R A

Thrachoma, est duricies et asperitas inæqualis, & intra ipsas palpebras innascitur.

Thracias lapis, nascitur in flumine quodam Scythiæ, cui Ponto nomen est. Dioscor. libro. 5. capite. 138.

Thrambe, a Pythagora quondam uocata Maiorona, apud Dioscoridem libro tertio, capite quadragesimo quinto. Lege, Rhapsodiam Maiorona.

Thrasteas, uentus, per th, non per t. Hic & Thracias, & Trastias, & Thrastias quoque dicitur, autor Suidas, & Aristoteles. Post Argesten, inquit, uentum flat Thrastias, quem nonnulli Cæciam quoque appellant. Sed Cæcias, inquit, ab æstiuo exortu uenit. Cæciam Pausanias Grammaticus, a Caico fluuio Mysiæ uocatum putauit.

Thraustor, masculi thuris similitudine Ammoniacum, quod maxime probatur.

T H R

Thrasias, ut inquit Theophrastus, tale se cōperisse uenenū aiebat, quod facile, & absq; ullo dolore inferre necem posset. Nec alio quam succo Cicutę, & papaueris, & aliorum huiusmodi. Idq; adeo cōtractum, exiguumq; uidelicet, ad drachmę pondus, et irremediabile penitus, & tam ualidum, ut quantūuis tempore perdurare posset, nequicquam sentiret immutationis. Sed surmendamis Cicutam aestimabat, non unde libuerit, sed ex Sufis, & si qua alia loca pregelida & opaca constant. Nec secus de reliquis, quę debebant addi censebat. Quin et alia multa, & ex multis ijs cōponenda excogitauit. Radicū peritissimus habitus est. Vnde & sæpe Hellebori manipulos esitabat, nec inde quicquam afficiebatur. Ab illo dictum ferunt: Omnia medicamina propter hominis consuetudinem, si sæpius surmantur, uim suā amittere. Cum enim inæqualiter a natura acceptantur, deuincuntur, conficiuntur, & non amplius poni inter medicamina debent. Subinde naturas singulatim discernens, alijs medicamen, alijs non esse medicamen assererat. Meminit Theophrastus historię plantarū libro 9. capite. 17. & 18.

Thrasias, ad dextram Septentrionis flans uentus. Victruius.

T H R E

Threicius lapis, a Threicio flumine a piscatoribus affertur: autor Nicander in Theriacis. Suspicio esse quem Dioscorides lib. 5. inscribit Thracium lapidem.

T H R I

Trichiasis, est palpebrarum symptoma, & deflexus, & eorum qui in ipsis sunt pilorū generatio præter naturam.

Thridacia, Mandragora foemina, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 79. Lege, Lactuca.

θριδανίνας quid sit, require apud Athenęū lib. 1. Dipnosoph.

θριδανίνης, syluestris Lactucę succus, apud Galenum libro. 1. κατὰ γένη.

θριδαξ, Lactucę hortensis succus. Ibidem.

θριδαξ ήμερο, Lactuca satiuā.

Thrinacia radix, id est, Tapfia: sic dicta ab Sycilię promontarijs.

θριναξ, rusticū instrumentū trib. eminētij, et politis palis, quo etiā aristas terunt: nos forte tridentem possumus interpretari.

θριου, ab scabricie sic dictū, foliū ficulneum,

T H R

Triorchis, Satyriorum generis, uel testiculorum, apud Dioscor. lib. 3. cap. 143.

Triorchis, accipitrum nomen & genus. Plinius lib. 10. cap. 8.

Triossum. Lege, Tricocum.

T H R O

θρόμβοι, sanguinis grumi, siue concreti sanguinis partes.

θρόμβοι item dicti a Medicis grumi, qui uesica insunt. Continentur interdum intestinis, uentriculo, atq; thorace. Eos animi defectio et color insequi foedus solet. Esse aut non aliud uidetur, quam globatus sanguis ex uasis suis effusus, qui uesicę meatū obstruit, offarcitq; quandoq;. Est enim grammaticis grumus terre prominentia, tumulo minor.

θρόμβοσις, quoties a puerperio foeminis lac in mammis, non in caseum penitus, sed in exigua frustra, & quasi minimos globulos densatur, & concrecit: desinensq; fluere puerperarum mammis, nō leuiter nocet.

T H R Y

Thryallis, genus Verbasci, et Phlomi, nimirum tertium, apud Dioscor. lib. 4. cap. 105.

T H V

Thunnos, ut inquit Hermol. Barbarus, & Athenęus, qui dicunt marinos esse porcos, minime discedunt a uero.

Thunnina caro, e Thinno pisce, cuius meminit Dioscor. lib. 2.

Thuria, Græci priuatim uocant frondes ficis, Nicander & folia papaueris sic appellat. Est & edulij genus Thrion.

Thus, aut a uerbo græco θεός, aut sacrificiū significante flectitur, aut certe a tuis glabris. Officinæ Olibanū hodie uocant, quoniam græce fortasse λιβάνος. De Thure multa Dioscor. lib. 1. Plin. libro. 12. cap. 14. Strabo lib. 16.

Thus masculinum, quod rotundum pependit: cū alias fere non mas uocetur, ubi non sit foemina. Religioni autem tributū, ne sexus alter usurparetur. Plin. lib. 12. cap. 14. Alij sic dictum putant, a specie testium. Vide, Masculum.

Thus quid sit, & quomodo colligendum, uide apud Theophrastum lib. 9. cap. 2, 3.

T H Y

Thya. Lege, Malus Medica.

Thyia. Lege, Malus Medica.

Thyia, græce θοίνης, arboris nomen, uerum

T I

T I M

Timachrides, scripsit de cœnis, & citatur ab Hermolao Barbaro in Coroll, capite de Rosis.

Timoros, apud Dioscor. lib. 4. cap. 82.

τιμωρεῖσαι, id est, conferre, tum apud antiquos, tum apud Hippocratem ipsum, sēpius pro βοηθεῖσαι, id est, auxiliari dictū est, ut testatur Galenus lib. 1. Commentariorū de Ratione uictus in acutis.

T I N

Tineæ, fiunt ex puluere in lanis & uestib. Plinius lib. 11. cap. 35. præcipue si araneus una includatur.

Tineosus, plenus Tinearum, qui sunt uermes quos alueorū Tineas uocant. Tineas in libris gigni testatur Epigrammatista. In homine prouenire longitudine pedum tricenum refert Plinius. Columella libro 9. capite. 14.

Tiniaria, πόλιον.

Tinnunculus, auis defendens columbas, & terrens accipitres naturali potentia, in tantum, ut uisum, uocemq; eius fugiant. Plinius lib. 10. cap. 37.

T I R

Tiricta, secundum Aphros, Gingidium.

T I T

Tithymali septem genera, uide apud Dioscoridem lib. 4. cap. 168. Dicimus autē Tithymalum, & Tithymalus, penult. prod.

Titinabulum terræ, Limonium, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 19.

Titinum, Atticum uocabulum, pro Sitanium: sic dictum, quasi purum.

Titthia, mammæ muliebres.

τιτθία, nutrix. De nutricum institutlone, & quales oporteat esse, uide Paulum libro. 1. capite secundo.

Titus, discipulus Asclepiadis, scripsit libros de Anima, ut inquit Aurelianus.

T O B

Tobion, Stœbe, apud Dioscoridem libro quarto, capite. 14.

T O G

Togetes, Lege, Malus Medica.

T O M

Tomacinæ, quæ apud alios tomaculæ, & canacæ, edulia ex carne porcina.

τόμην, taleola.

Tomei dentes, qui cibos incidunt.

Tomentum uocatur omne id, quo culcitrae

T E

ad molliorem & calidiorē quietem infarciuntur, siue id lana sit, siue pluma, siue quod uoluerit aliquis excipiendis molliter, & fo uendis calore corporibus nostris aptum. Sic Suetonius, sic & alij permulti interpretantur. Barbarus & Lomentum, & Tomentum censet legi posse in Dioscor. lib. 3. cap. 131. cap. de Guaphalio.

T O N

τονικά, quæ robur inferunt medicamenta, apud Paulum lib. 3. cap. 18.

Toni, nerui in stomachi lateribus.

Tonus, spacium uocatur id, quanto abest a terra circulus cœli citimus, hoc est, lunaris, centum uidelicet uiginti sex milia stadiorum, autore Marciano, ut alios præteream. Quoniam ut in sonis interuallum cum legitima quantitate minimum ex duobus sonis inter se diuersis, ita in cœlo minimum a terra spacium ad lunam tonum appellare placuit. Huius mensuræ dimidium Hemitonium. Tonus uero cum Hemitonio proportionem facit sesquiplam, hoc est, sesquialteram.

T O P

Topiaria, Acantha. Dioscorides libro tertio, capite. 18.

Topiaria, in hortis opera ex arboribus, aut fruticibus, aut herbis facta ad decorem: ut sunt, testudines, cameræ, naues, columnæ, auiculæ: quæ ex sansuco, libanotide, hedera, buxo, alijsq; herbis atq; arboribus fieri conspiciuntur. Dicta ἀπὸ τῶν τόπων, hoc est, locis, quæ in ijs uaria constituuntur. Cicero. Topiarium laudauit, ita omnia conuestiuit hedera. Plinius. Accidit in topiario opere lauri genus. Idem. Ramos spargit, a radice topiarij, ac coronarij operis. Hinc Topiarij, qui topiaria faciunt: sicut Coronarij, qui faciunt coronas.

Topiariū opus quid in Ruelliana, & Hermolai Barbari, Dioscoride interpretatiōe fit, uide in dictione, Scene.

Topica remedia, id est, localia.

T O R

Tormentilla, Quinquefolio herbæ similis est, nisi quod septem fere, non quinque folia habet. Lege Hermol. Barb. Corol. in dictione σαρκιφαγόν.

Tormina, morbus est intestinorum. Græci uocant Dysenterion. Intus intestina exulcerantur, ex his cruor manat, frequens de-

ijciendi cupiditas, dolorq; in ano est. Tor-
minosi dicuntur laborantes hoc genere mor-
bi. Mar. Tullius. Torminosos quoq; dici-
mus quosdam, non quia patiantur tormi-
na, sed quia procliues ad hoc genus egritu-
dinis. Colum. lib. 12. cap. 38. Vide, *σφοφοί*.

Torosum, pulposum, musculosum. Ouid.
Colla torosa boum. In Tusculanis questio-
nibus ait Hercules: Obrachia, o lacerto-
rum tori. Plinius scribens de hortensibus,
decenter dixit, quod inula torosior est. Co-
lum. lib. 6. cap. 1. Sic & in uitis tori sunt.
Torpedo piscis, nouit uim suam ipsa, non tor-
pens, inmersa in limo se occultat, pisces qui
securi natantes obtorpuere corripit. Pli-
nius lib. 9. cap. 42.

Torpedo. Lege, *τάρκα βάλαηα*.

Tortiuum. Cato fecatum uinum appellat,
quod ex fecibus uini expressum est. Consi-
mile est Tortiuum, quod post primam pres-
suram ex torculari exprimitur circumcis-
uinaceis: unde & Circumcidaneum no-
minatur. Cato. Tortiuum mustum circumci-
daneum suo cuiq; dolio diuidito, additoq;
pariter. Est alterum uini genus, quod Pre-
liganeum uocant, quod operarij bibunt:
Graeci Deuterias appellant, Generali uo-
cabulo omnia uina secundaria, nostri Lo-
ram, fiunt maceratis aqua uinaceis. Colu-
mella lib. 12. cap. 36.

Torineton, panis ex pulticula confecta.
τορνέματα τῶ φυλῶ, racementa & scrobes
lignorum.

Torsmiton, ex pane pulticula.

Tortelle, biscotelli de simila. Saladinus.

Tortores equi qui sint, lege, Succussarij.

Tortura oris, graece, spasmos cynicus.

T O X

Toxicon, Ladani genus alterum, quod fu-
nibus colligitur.

Toxicum inde nomenclaturam uidetur mu-
tuasse, quod barbari sagittas, cuspidescq; fu-
as, quae *τοξείματα* appellantur, eo infici-
unt. Paul. lib. 5. cap. 54. Diosc. lib. 6. ca. 20.

Toxitesia, Artemisia, apud Diosc. lib. 3. ca. 125.

Toxaris, Medicus Scytharum, apud Luci-
anum in Hospite, uel de Anacharside.

T R A

Trabecula, ad similitudinem trabis, caelestis
ignis inflammatio.

Tracheae *χαμαί*. Lege, Chame.

τραχύνος, collum.

Trachiae, piscium genus. Plin. lib. 9. cap. 15.
Lege, Buccina.

τραχυτής, intra palpebras asperitas.

τραχώμα, ut inquit Paulus, scabricia est pal-
pebrarum interior: sicut in eadem parte gla-
britas, hoc est, defluuium, madarosis, &
milphosis.

τραχυσμοί, erosiones, exulcerationes.

Tracta, cere cognomentum: quod ex eo il-
li euenit, quia uarios in colores pigmentis
trahitur.

Traduces in arbutis fiunt. Hoc autem uo-
cabulo utimur in uitis, quae ex arborib.
in arbores traduntur. Traduces quidam
Rumpos appellant, a traducendo nomi-
natos. Traducem bimum antiqui praecide-
re solebant, ut ita transilem facerent. No-
uariensis agricola traducum turba non con-
tensus, nec copia ramorum, impositis etiam
num patibulis palmites circumuoluit. Hie-
ronymus, Augustinus, Ruffinus, ceteriq;
ecclesiastici scriptores curiose disputando
disquirunt atq; uestigant, Nunquid anima
ex traduce propagata sit, tanquam semen
ex semine: Tertullianus oppido quam de-
center scripsit, famam serpente in traduces
aurium atq; linguarum. Mendosi sunt Ter-
tulliani codices impressi, in quibus dictio-
nes perperam distincte leguntur. Nam cum
in traduces linguarum, fuerit scribendum,
sicut nos legimus, uitiose impresserunt, in-
traduces, corrupto uocabulo elegantissi-
mo, & sensu. Colum. lib. 4. cap. 29.

Tractilia sunt, quorum superficies in latus
porrigi potest. 4. Meteo.

Tragacantha, siue Tragacanthos, radicem
spinæ albæ continet, atq; in Creta tantum
nasci credita. Dioscor. lib. 3. cap. 22.

Tragelaphus, est eadem specie cum ceruo,
barba tantum & armorum uillo distans, quem

Tragelaphum uocant: non alibi, quam iux-
ta Phasim amnem nascens. Plin. lib. 8. ca. 33.

τραγός, Tragos uepres, apud Dioscoridē
lib. 4. cap. 54.

Tragium, nascitur in Creta, Lentisco simi-
le. Vide Dioscor. lib. 4. cap. 52.

Tragoceros, Anemone.

Tragoceros, Tragium alterum, uel minus,
apud Diosc. lib. 4. cap. 53.

Tragoceros, Aloe, apud Diosc. lib. 3. ca. 24.

Tragonoton, Lychnis agrestis, apud Dio-
scor. lib. 3. cap. 114.

Tragopanadem uocant maiorem aquilam; cornua in temporibus curuata habentem, ferruginei coloris, tantum caput puniceo. Plin. lib. 10. cap. 49.

Tragoriganum, Origani quarta species, tenuis frutex, & syluestri Serpillo similis. Vide Dioscor. lib. 3. cap. 33.

Tragos, i. hircus, peculiaris uitæ morbus, in portunis uentis germinibus abscissis, uel imperitia colentium oblesis. Theodorus Articulationem uocauit. Hircescere porro uites dicuntur, cū infecundæ fiunt: quoniam hircus animal, ut inquit Aristoteles, sterilefcit pinguedine.

τράγος, intra aurem neruus quidam: e regione cuius est quem uocant ἀντίτραγον.

Tragos, alia ab Tragio, Asiana uepres, apud Dioscor. lib. 4. cap. 54.

Tragos, tertium genus spongiarum pisciū, scilicet asperum. Plin. lib. 9. cap. 45.

Tragus, panis genus, quod fit ex Zea, ut inquit Galenus.

Tragion fruticem sola Creta insula gignit, Terebintho similem & semine, quod contra sagittarum ictus efficacissimū tradunt. Plinius lib. 13. cap. 21.

τραγίζοντες, pueri apud Aristotelem libro 7. Historiæ animalium, ab alarum odore, quasi hircientes; cum pubescentes, Venere cognoscere incipiunt, & uocem in sonum asperiorē, inæquabiliorēq; mutare.

τραγομασχαλοι, apud Plautum, qui uirus alarum olent.

Tragontes, ab Alexandro Aphrosydeō uocantur, qui hircorū uocem imitantur: metaphora, ut ipse inquit, ab hircorū uoce ducta, propter arteriæ asperitatem.

τραγοπώγος, hirci barba. Est & in Trago pisce nigricans illa sub gula pars, τραγοπώγωνος, ut inquit Athenæus.

Tragos quandam Halice figuram gerit, cognomine σιβάδης, hoc est, Cerealis, ut ab herba Trago distinguatur. Triā igitur significat Tragus: scilicet, animal, herbam, & frugem. Addunt alij etiā uirosū odorem, qui sub alis sentitur. Plura lege apud Plinium lib. 18. cap. 7. & 10. Dioscor. lib. 2. cap. 111. et inibi commentarios scriptorum.

Trahi, est superficiem perpetuam existentem, uersus id ipsum porrigi, quod facultatem mouendi obtinet. 4. Meteor.

Trambi, Lege, Netrindes.

Transitiuus motus uniuersorum cum uoluntate, quādo uidelicet imperat princeps anime pars, et spiritus qui in neruis est suffragatur & inseruit, extendit, transfertq; membra. Galen. de Definit.

τραπέζη. Vide, Momistum.

τραυλότης, blesitæ.

τραύματα ἀφλέγματα, uulnera nō inflam-

τραυματικός, uulneratiuus.

(mata.

T R E

Tremor, uel palpitatio, est eleuatio & submissio corporis cedentis, & nō resistentis, quæ a spiritu fit: non autem semper sequitur, sed statim temporibus. Aliter sic,

Tremor, est eleuatio, & submissio corporū musculosorū, quæ a spiritu fit, non semper quidem, sed aliquando eueniens.

Tremulus pulsus. Lege, Pulsuū differētiæ.

τρεπικὴ, uirtus quæ partem tribuit mēbris.

T R I

Triasandali, barbare pro tribus generibus Sandalorum.

Tribolion, Lotus urbana, apud Dioscoridē lib. 4. cap. 112. Vocatur & Lotus syluestris;

Tribulare, id est, frequenter uertere & uoluerē nodo: quo modo frumenta conuertuntur, ne marcescāt, atq; putrescāt: a tribula frumētaria, qua frumēta olim terebantur.

Tribulum, frumentarium instrumentum, saxo, uel ferro exasperatū, quo fruges extundebantur.

Tribulus, apud Dioscor. lib. 4. cap. 217.

Tribulus aquaticus, apud Diosc. li. 4. ca. 172.

Tribula, & Traha, nomina sunt instrumentorum rusticorum, quibus ad terenda frumenta utuntur agricolæ. Seruius interpretatur esse genera uehiculorum, enarrans illud Vergilianū: Tribuleq; trahæq; & ini quo pondere rastro. Sic em scribit. Tribula genus est uehiculi, quo teruntur in area fruges. Traha quoq; genus est uehiculi, dictū a trahendo. nam non habet rotas. Tribulā a terendo dictā autumant. Fit aut Tribula ex tabula lapidib; aut ferro exasperata, quæ imposito auriga, aut pondere grandi trahitur iumētis iunctis, aut discutit ex spica grana; aut ex alibus dentatis cum orbiculis, quod, ut inquit M. Varro. Plostenū Pœmicum appellant. Colum. lib. 2. cap. 21.

Trica, Geranion, apud Diosc. lib. 3. cap. 129.

τριχίασις, quam recte capillationem dixeris, angustissima rhogme est, sensum plæ-

runq; fallens, eamq; ob causam latēs. Que quia nō satis se ostendit, mortis causam sæpe affert. A capillis etiam Græci nominauerunt: quoniam angusta, exilis, & sensum fugiens, quales capilli sunt in calua capitis discurrentes. Vide in *ῥωγμῆ*.
τρίχες, pili. Theo. Idill. ε. *τὶς τρίχας ἀντὲ ἐρίων ἐποκίξατο*.
 Trichia, piscium genus. Plin. lib. 9. cap. 15.
τριχίασις etiam eruptio pilorum præter naturam in ordine palpebræ ex reumate proueniens.
τριχόλαβον, uulsella, Chirurgicum instrumentum, quo ea quæ in aurem inciderunt extrahuntur. Vtitur eo Paulus libro sexto, capite. 24.
 Trichomanes, Capillus Veneris, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 137.
τριχωτόν, Aristoteles intelligit quod capillis integitur.
 Tricoccum: sic Galenus uocauit Mespilū, a tribus granis quæ habet: quasi Triossum dicas, aut Trigranium.
τριδάκτυλος, id est, Agnus castus, Vitex, *ἄγνος*.
 Trifaris, Cytisus, apud Columellam.
 Trifolium maius, Cytisus, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 14.
 Trifolium minus, Lotus syluestris, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 113.
 Trifolium odoratum, Medion herba, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 21.
 Trifolium, quid reuera sit, uide apud Dioscoridem lib. 3. cap. 122, & lib. 4. capite. 36. Lege item, Polium.
 Trifolium acutum, nascitur in Sicilia plurimum, ut inquit Scribonius. Est autem folijs in specie & numero similis communi Trifolio: nisi q̄ hæc pleniora sunt, & quasi lanuginem quandam super se habēt, & in extrema parte quasi aculeum super se eminentem. Sed huius frutex duorum pedum interdum, aut etiam amplior conspicitur, & odorem grauem emittit: quod pratense Trifolium non facit.
 Trifera, unde nomen habeat, nō admodum cōpertū habeo. Interpretatio Saladini qua ab renascentia interpretatur, non arridet. Sunt autem plures apud Nicolaū Trifere.
 Trigo, piscis. Plin. lib. 9. cap. 48.
 Trigonion, uel Trigonon, Medion herba, apud Dioscor. lib. 4. cap. 21.

Trigranium. Lege, Tricoccum.
τρίγλα, Mulus, piscis.
 Trimachion, Hippuris, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 49.
τρίμμα διαρωμάτων πῶμα, id est, potio ex aromatibus concinnata.
 Trimodia, nomen est uasis a mensura trium modiorum. Satoriam uocāt: quoniam ex ea satores semina iaciunt in satione seminum. Colum. lib. 2. cap. 9.
τριόβολον, Hemidrachmam: atq; sic interpretatus est Pauli interpres lib. 3. cap. 20.
 Tripedalon, Prassium, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 118.
 Tripodion, Lotus urbana, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 112.
 Triphalites, Cyclaminos, secundum Zoroastrem.
 Triphon, Medicus, citatur ab Aureliano libro primo.
 Triphyllon, Cytisus, apud Dioscoridem libro. 4. cap. 14.
 Triphyllon, Lotus urbana, apud Dioscor. lib. 4. cap. 112.
 Triphyllon, Maiorona, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 45.
 Triphyllon, Medion herba, apud Dioscor. lib. 4. cap. 21.
 Triphyllon, Staphisagria, apud Dioscor. lib. 4. cap. 158.
 Triphyllon, Trifolium, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 122.
τριφύλλος. Lege, Rhapsodiam Maiorona.
 Trissago palustris, Scordium, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 123.
 Trissago, Chamædrys, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 111.
 Trithalles, a terno flore Aizoum maius dictum, apud Dioscor. lib. 4. cap. 91.
 Triticum multis integitur tunicis, hordeū nullis. Culmus quoq; tritico altior q̄ hordeo: spica quoq; remotior a folio: palea suauior, mollior, succosior.
 T R O
 Tritonem piscem Tiberio principi nunciavit Olissiponensium legatio, Plinius libro 9. capite. 5.
 Trochilus, rex auium in Italia, parua auis, quæ trochilo est causa suæ perditionis, si quando perimere hanc cupit ichneumon. Plinius lib. 8. cap. 25.
 Trochisci, pilulæ sunt maiusculæ, quos alij

Pastillos: pperā nostri et officinę Trocisci, Trochleæ, siue Trochalia, instrumenta cum orbiculis, ad subleuanda & deprimenda onera.

Trochiscus, est quædam rotunda confectio cum quadam depressione, ad modum lupini, & quandoq; fit in longitudine quadam & rotunditate.

Trochiscorum nomina apud Nicolaum indita sunt, partim ab cōpositoribus, partim ab ingrediētibus effectibus, partim ab effectibus ipsis. Vide, Pastillos.

Trogete, nota Homero arbor, ab alijs uocatur Thya. Hanc inter odores uri tradit in delicijs Circes, quam Deam uolebat intelligi. Magno errore eorum, qui odoramenta in eo uocabulo accipiūt, cum præsertim eodem uersu cedrum, laricemq; unam tradat. In quo manifestum est, de arbore tantum locutum. Vide de hac Plinium libro .13. capite. 16.

Troglytæ, passeruli in oppidorum muris, & turribus nidificantes.

Trometa oua, id est, tremula.

τρόμος, id est, tremulus.

Tropei uenti, e mari terram impetentes & infestantes.

τρόφιμα dicuntur, quę probe alūt & nutriūt.

T R V

Trua. Lege, Trullum.

Trulla differt a Trullo, sicut matellio a mateola, siue matula Catoni, quę omnia uasorū sunt uocabula. Nam Mateola genus est Marculi apud ipsum Plinium. Trulla uero & instrumentum illud uocatur, quo tectorijs linendis, complanandisq; fabri murarij delutare solent. Vnde uerbum trullissare Vitruuius.

Trulleum uas, quo manus perluuntur. Trulla tamen & Trua uas, quo e culina in latrinam aquam fundunt.

Trullissare. Vide, Trulla.

Trunculos existimāt quidam edulij genus esse, frustulatim cōcisus carnibus cōstans. Meminit eius dict. Celsus libro secundo, cap. 19. Quanquam corruptum esse locum existimat Cæsarius, atq; pro Trunculi, legendum Ventriculi.

Trusatiles molæ, alio nomine Manuarix, quod manibus truantur.

T R Y

Tryas, Epimedium, apud Diosc. li. 4. ca. 22.

τρυγλαι. Lege, Mulum.

τρυγών, id est, Pastinaca piscis, alias & turtur. Plin. lib. 9. cap. 32. Sed nullū usquā exēcrabilius, quam radius super caudam emittens Trygonis, quā nostri Pastinacam appellant, qui arbores infixus radici necat, armatq; ut telum perforat. Hinc apud Ausonium: Letalisq; Trygon, mollesq; plattellæ. Lege, Pastinaca.

τρυφερόχωτος, habens teneram cutem.

τρυσμός, uel τρισμός, nam utroq; recte scribitur, siue per υ, siue per ι. Est autem uentris flatus cum quodam stridore. De Flatibus uide plura apud Galenum libro. 3. de Symptomatum causis.

τρυγανος θαλάσσιος, pastinaca marina.

βρύου quidā herbam, alij luncū esse uolunt.

T V B

Tubecula. Lege, Erythacus.

Tuber terræ, Cyclaminos.

Tubera, rotundæ radices sunt sine caule, sine folijs, flauescentes. Credidit antiquitas cognationem illis esse aliquam cum cœlo, nec nisi tonante Ioue nasci. Plin. lib. 19. ca. 23. Dioscor. li. 2. Quod in Satyra Aquinas Poeta monuit dicens: Et facient optata tonitrua cœnas maiores. Zunesta tarenfolia, Italice.

Tuberculum aliquando nominat Hippoc. quod in alijs uocare est solitus suppurationem, ut lib. 7. Aphor. 8.

Tubi, & per diminutionē Tubuli, sunt quædam quasi uasa fictilia, oblongaq; instar fistularum, quibus utimur ad ductus aquarum conficiendos. Plinius tradit aquas a fonte duci fictilibus tubis utilissimum esse: & ut autor est Vitruuius, salubriores sunt aquæ quæ ducuntur per Tubulos fictiles, quam quę per fistulas ipsas plumbeas. Plinius hoc idem memorans, Cola fictilia uocat, quę Columella Tubulum fictilem appellat. Plinij uerba sunt hæc. Est & luxuriosa ratio uites cædi, ut quatuor malleoli uehementi uinculo colligentur in parte luxuriosa: atq; ita uel per ossa bubuli cruris, uel per cola fictilia obruantur binis eminentibus gemmis. Et mox paulo ait. Tales uix acinos nihil intus ligni habituros Columella promittit. Col. lib. de Arbor. ca. 9.

Tubulus fictilis, fistula maior.

T V C

Tucularis, Gnaphaliū, apud Dio. li. 3. ca. 131.

Tuleum Brassum, Niceratum, Petronium, Nigrumq; & Diodotum, herbarum scriptores fuisse, quanquam infelices, Dioscorides meminuit, his uerbis, Iunioribus aut nequaquam assentiendum: ex quorū numero Bassus est, Niceratus, Petronius, Nigercq; & Diodotus, Asclepiadecq; oēs, &c.

Tumor proprie uocatur, cum incrementū naturalem statum excedit, atq; non modo aëgris in qualibet particula, sed etiam fanis adest, Galen. lib. de Tumoribus.

Tumores in scroto contingunt, hydrocele, enterocoele, hydronerocoele, infocele, pso racele, epiplocele, enteroporocoele.

Turbinatio lingue pars uocatur Proglottis: caruncula uero, qua connectitur inferiori parti oris, nuncupatur Hypoglossis. Turbith. Quid per Turbith intellexerit Me sue, difficile est diuinare. Nec enim cū Serapione conuenit, Tripolium intelligente: nec cū Dioscoride, radicem Pityusē sic uocante, folio enim hoc Pini, illud Isatidis constat, non ferulæ. Sed neq; id pingere uideatur, quod passim in officinis nunc pro Turbith uenditur. Siquidem ut a fidedignis intellexi, ex planta accipitur, quæ folio Myrti constat. Hæc Manardus.

Turchis, accipitrum nomen & genus, Plinius lib. 10. cap. 8.

Turdi. Lege, Saxatiles.

De Turdis uide Plin. lib. 10. cap. 24.

Turionum uocabulo, quod infrequens est, significari uidentur teneritudines ramulculorum in summitatibus arborum, Columella lib. 2. cap. 47.

Turma, idem quod Lepidion.

Turpæna, piscis marinus: a quo Cerati quoddam genus, ad duricias emolliendas appellatū est a Medicis, ut est apud Paulū.

Tursiones, Delphinorum naturam habent. Distant autem tristitia quidem aspectus: abest enim illa lasciuia, quæ est in Delphinis: maxime tamen rostris, canicularū maleficientia assimilari, Plinius libro nono, capite nono scribit.

De Turturibus uide Plin. lib. 10. cap. 24.

Turunda, panificij genus.

Tusianus, & Dinus, ambo discipuli Apo-

niij: uerum Tusianus cum uideret sibi non admodum succedere artē curandi (est enim non solum artificium medicina, uerum etiam donum Dei) relicta professione, Monachus Chartistianus effectus est. Dinus Chirurgici Brunonis filius, Bononiæ docuit primum, deinde Senis. Iuuenis admodum in tertiam & quartam Fen Auicenne scripsit quædam. Item in Galeni librum de mala Complexione. Item in Hippocratē de Natura fœtus. Sed & sacrarum literarum peritissimus fuit. Vixit sub Ioanne 22. Pontifice.

Tussicularia medicamina, quæ arte Medicorum ad tussim cōpescendam conficiuntur. In quibus, quo quisq; iactantior est, ut laudem consequatur ab Pharmacopola, cui interim rei eius lucrum cedit immodicum, tanto plura congerit electaria, & tabulas, & syrupos, compositis interim miscens composita. Atq; huiusmodi interim magistras uocantur cōpositiones: & qui ista corradunt, confunduntq; artis scilicet magistri summi celebrantur: & qui imposturas huiusmodi non nouit, uel odit potius, synceritati studens, ne interim sumptibus nimis degrauiet ægrotum, apud illos trafones aut nullus est, aut Medicus plusquā uulgaris, triuialis, & ruralis, indignus qui uel diuitibus, uel Principib. uiris medicetur. Quibus ego id probri uice uicissim obiecero: nunquam me felicem effectum consecutum, aut perquam raro, simplicibus medicamentis persepe, & summa etiā cum laude.

τύλοι, clauī.

Tylonia, inferna pedis portio uniuersim. Tyllastis, idem qui & Oxylapes panis.

τύμμα, uulnus. Theo. ὁσίων ἐσὶ τὸ τύμμα, ἢ ἀλίκου ἀνδρα δομάσδει.

τυμπανίτης, hydropisis species, sic dicta a tympano, notissimo omnibus musico instrumento, in quo plus spiritus, aque uero minus. Copiosius enim in hoc spiritus intus est: & si percutiatur, tympani more resonat.

Typha, foliū edit Cyperidī simile, caulem album, leuem, æquabilem. Meminit eius Dioscorides lib. 3. cap. 132, Plin. lib. 18. ca. 8.

T Y

Plutarchus cap. 2. de Naturalibus causis. Barbarus differre existimat a Typha, quæ frumenti genus est, & per literam iota scribitur. De quo uide illius Corollarium dictione, Typha.

Typha tritico similis, ut inquit Manardus, paruum triticum nominatum. Locus est lib. 12. epist. 6.

Typhodes, febricula quæ iocinori sacris ignibus correpto prouenit.

τυφώμ. Lege, Fulmen.

τυφώνια, genus delirij cū furore mixtum.

τυπικός, περιδικός, idem.

τύπος, uel nympa, cauitas quæ est in labro superiori.

Typus, est incensionū, remissionum uel statuta percussio. Vel sic,

Typus est tempus passionis, quod ad accessionem & intermissionem fieri contingit.

T Y R

Tyria, morbus alopecix, secundum Halibbatem, & Auicennam.

Tyriamethystus, purpuræ genus: sic dicitur a colore amethystino.

Tyriamethystus color. lege, Color uarius.

Tyrinon syluestre, Chelidonia minor. De qua uide Dioscor. lib. 2. cap. 201.

Tyrius color. Lege, Color uarius.

τύρῳ, ἢ τυρόεις, Caseus. Theo. ἢ τυρόευτα μέγαμ λευκοῖο γάλακτῳ.

τυρός ἵππιος, caseus equinus.

τυρός νεαρός, recens caseus.

τυρόδι, de lacte proprie dicitur, quādo densatur, coitq; in caseum.

V A C

Vacerras dicunt stipites, & perticas, ad quas equi religari solent.

Alibi docet Columella, Vacerras appellari genus clauorū, accipiq; pro longurijs, siue perticis. Columella libro sexto. capite. 18. Erat & apud antiquos Vacerra nomen maledicti.

Vaccina fames, βουλίμῳ græce.

Vacia uocatur, cū in exteriorē partem crus flectitur: Varus autē est, cui contrariū sit.

Vacillatio, apud Auicennam morbus oculorum, quē Græci uocant τάρραξιμ, de quo lege dictionem Taxaxis.

Vacinum, Hiacyntus, apud Dio. li. 4. c. 66.

Vacuum, est locus nō repletus corpore, natus repleri. Secundo, est dimensio omnia in se corpora non cedendo recipiens. Ter

V A

tio, quod corporibus immersum plenum non est.

V A G

Vaginam uocant herba, id, sub quo herba ipsa latet.

V A L

Valentia, Artemisia tenuior. Barbarus in Corollario.

Valerij Flacci Viterbiensis, solum nomen lego, & quod sub Xisto. 4. floruerit, insignis eruditionis iuuenis, qui ante maturā aetate naturæ concesserit: palam indicans, nullam artis cognitionem tam præcellentem esse, nullum etiam pharmacum, quod uitæ terminum præstitutū queat remorari.

Valetudinarium, locus quo egroti curantur, eleganti uocabulo nūcupatur. Seneca.

Omnes in eodem ualetudinario iacemus. Mos hic prope peculiaris est religiosorū,

ut Valetudinarium etiam templatim habeant, quo infirmi continentur ac curantur.

Columella lib. 11. cap. 1.

Valgi uocantur, qui altrinsecus prominentes suras habent, & in diuersum actas: quales cancri habent & lacerte, teste Aristot.

Valuuli, folliculi leguminum. Item,

Valuuli, sunt folliculi & siliquæ fabarum: quasi Valliuoli dicti, quia uallo fabis excutiantur. Colum. lib. 2. cap. 12.

Valgi. Vide, Varipedes.

Valgiare, Ibidem.

Valgium, Ibidem.

Valgius, post Catonem, inquit Plinius, Romę tentauit quidem scribere quædā in medicina, homo non solum eruditus, uerum etiam spectatus: sed repugnantibus satis, nihil effecit. Plinius libro. 28. cap. 2.

Vallatur, hoc est, statuminibus fulcitur uitis. Viduatur item, quando emoritur: quæ instar mariti sit. Statumina autē uocantur adminicula, pali, pedamenta, quibus statuitis tenera, atq; fulcitur: & ita intellige exponetq; statumina apud Columellam hæc uoce crebrius utentem. Apud Vitruuium statumina, & statuminationes capiuntur pro solidationibus pauimentorum, & statuminare pro munire, ac solidare. Colum. lib. 4. cap. 2.

V A N

Vanni, sunt cribra quibus frumēta purgantur. Vnde uerbum Varronianum, Euanare, quod est, per Vannos expurgare. In